

[Arbejdsministeren.]

en række eksportordrer er gået tabt på grund af, at virksomhederne ikke har kunnet tilbyde samme gunstige kreditbetingelser som udenlandske konkurrenter.

Herudover er der en række punkter med virkning inden for *byggeriet*. Det drejer sig bl. a. om frigivelse af midler fra Grundejernes Investeringsfond til moderniserings- og reparationsarbejder og energibesparende isoleringsarbejde i den offentlige bygningsmasse. Det offentlige bygge- og anlægsstop og den kvantitative regulering af boligbyggeri og sommerhuse m. v. er eller vil blive ophævet i løbet af efteråret.

Endvidere vil kommuner med særlige beskæftigelsesmæssige vanskeligheder kunne få udvidet deres investeringsramme. Afgørelsen heraf skulle afvente indberetninger fra de 14 regionale arbejdsmarkedsnævne, som blev anmodet om inden 4. september at give en *vurdering af beskæftigelsessituationen* og udsigterne for beskæftigelsen i den kommende periode. Det er i øvrigt regeringens hensigt fremover at indsamle sådanne vurderinger hvert kvartal.

Arbejdsmarkedsnævnene har anslået ledigheden blandt de arbejdsløshedsforsikrede for oktober kvartal til 48.400 (5,8 pct.) mod 23.100 (2,8 pct.) i oktober kvartal 1973. For januar kvartal 1975 forventes gennemsnitlig 61.000 (7,3 pct.) ledige mod 32.400 (3,9 pct.) i januar kvartal 1974. De seneste ledighedsopgørelser — 4. og 11. september — på henholdsvis 5,3 og 5,6 pct. giver imidlertid grund til at frygte, at ledigheden vil blive højere end skønnet af arbejdsmarkedsnævnene. Den skønnede stigning er forholdsvis svag i hovedstadsområdet. Inden for det øvrige land er der en særlig stærk relativ stigning i Ringkøbing amt.

Af den samlede skønnede ledighedsstigning på 25-29.000 falder godt 5.000 på byggefagene og 10-11.000 på arbejdsmænd og specialarbejdere.

Der er ved arbejdsmarkedsnævnenes vurderinger forsøgt taget hensyn til de beskæftigelsesmæssige virkninger af ophævelsen af såvel det kommunale som det statslige bygge- og anlægsstop. På grundlag af oplysninger indhentet fra statslige institutioner, kommuner og amtskommuner vurderes, at 25-30.000 mand vil få beskæftigelse ved bygge- og anlægsarbejder, der igangsæt-

tes inden for den offentlige sektor efter byggestoppets ophævelse. Det er dog ikke muligt at vurdere, hvor meget af denne beskæftigelse der vil være en nettoudvidelse af beskæftigelsen i den offentlige bygge- og anlægssektor, og hvor meget der blot vil forhindre yderligere afskedigelser.

Til supplerung af bygge- og anlægsstopets ophævelse har regeringen besluttet at udvide de kommunale investeringsrammer i de hårdest truede områder med ca. 200 mill. kr., hvilket skulle give beskæftigelse til ca. 3.000 mand i vinterhalvåret.

Tillige vil bevillingen til *beskæftigelsesarbejder*, især i egnsudviklingsområder med langvarigt ledige, blive forøget fra 7,7 mill. kr. til 15 mill. kr. Dette vil give beskæftigelse til yderligere ca. 300 mand.

Herudover vil den nødvendige kapacitet til dækning af behovet for *omskoling* blive sikret. Et særligt problem i denne forbindelse er, at på en række virksomheder udøves en række specielle arbejdsfunktioner af *gæstearbejdere*, idet det ikke tidligere har været muligt at besætte jobbene med dansk arbejdskraft. I en del tilfælde har arbejdsmarkedsnævnene afslået at forlænge gæstearbejdernes arbejdstilladelser pr. 1. oktober 1974, hvilket kan nægtes gæstearbejdere med mindre end 1 års ophold her i landet. Dette medfører, at en hurtig omskolingsindsats er nødvendig af hensyn til bevarelsen af produktionen og beskæftigelsen i de berørte virksomheder.

Pr. 1. marts 1975 udløber de 2-årige *overenskomster* på arbejdsmarkedet. Som allerede nævnt er der en voksende interesse for en utraditionel løsning af overenskomstforhandlingerne. Utraditionel i den forstand, at aftalerne mellem arbejdsmarkedets parter bør indgå i en *økonomisk helhedsløsning*. Der er nemlig blandt arbejdsmarkedets hovedorganisationer en forståelse af, at omkostningsstigninger i form af store pengelønsforbedringer vil være en stærk trussel mod konkurrenceevnen med udlandet og dermed mod beskæftigelsen.

Man vil derfor ikke afvise mulighederne af at holde igen på pengeindkomstudviklingen og i stedet få realforbedringer i form af skattelettelser. LO har således udarbejdet et selvstændigt skattepolitisk forslag indeholdende indkomstskattelettelser, momsforhøjelse fra 15 til 20 pct. samt offentlige bespa-